



UKA 2015/105
4. november 2015
Agathe Fontain

Nuna tamakkerlugu ikiaroorntoq hash-ip akiorniarneqarnissaa pillugu iliuusissamik pilersaarummik UKA 2016-imi Naalakkersuisut saqqummiussaqaqqullugit Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaqaq Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut til EM 2016 pålægges at fremlægge en national indsatsplan mod hash.

(Medlem af Inatsisartut Mimi Karlsen, Inuit Ataqatigiit)

Inatsisartunut Ilaasortap Mimi Karlsen-p Inuit Ataqatigiinniit isumaqatigilluinnarparput. Ikiaroorntumik atornerluineq ima annertutigaaq, sunniutipiloqaqaarlu immikkut iliuuseqar-toqartariaqarluni.

Qanittumi Peqqissuseq pillugu isumasioqatigiittoqarmat, immikkut ilisimasalli saqqummiuppaa, 1960-kunniit, imigassamik atuinerujussuup kingunipilui ullumikkut atugarigigut, sunniutaallu imaannaangitsuusut.

Ikiaroorntumik atuiupilunneq iliuuseqarfiginngikkutsigu, kingunipilui ukiut qanittuniit, ukiut amerlasuut qaangiuppata, nunatsinni inuuniarnermut qanoq sunniuteqassasoraagut? Inuit Ataqatigiit ernumavugut, inuiaqatigiit peqqissut, nunaminni aqutsisut, siunissami pisariaqartikkatsigit .

Malugisimavarput inuppassuaqartoq ilisimanninngitsunik, ikiaroorntup qanoq kingunipilussinnaaneramik. Angajoqqaarpasuaqarpoq isumaqartunik inuusunnerup aqquataani naapitassaasoq, imminerlu qaangiukkumaartoq.

Aap, ilaqarput misiliisimallutik, qaangiussisunik, immaqa kammalaatit peqatigiinnarlugit misiliiginnartunik. Amerlaqaalli misiliiginnarlutik, uerisoorsimasunik, ikiaroorntormi timimut uerisitsisarmat amerlasuullu misigilissapput pinngitsoorsinnaajunnaarsimallugu.

Angajoqqaarpasuit ilungersortut, meeqqaminnut asoortitersukkaluartunik, ilaquuttat aamma taamak misigisut amerlaqaat.

Tusartalerparput meeqqanut allaat atuilersimasunik. Tusartalerparput aanaakkut aataakkut allaat atuisuusut. Akuerisaasoq, pissusissamisuuginnartutullu isigineqalersimasoq. Tamassuma takutippaa, inuiaqatigiini tamarmiulluta akisussaaffimmik tigusilluta akiueqataasariaqartugut, sutigut tamatigut.

Akiuiniarnermilli periuseq akueriuminartuussasoq isumaqarpugut. Naveersineq, akerartuineq, asissuineq pinnagu, inuiaat annannissaannik siunertaqarluta, ajornartorsiummut aniguniartumik nipeqarluta suleqatigiissutigisigu. Tamattami ilaquataqarpugut, nalunngisaqarpugut, kammalaateqarpugut annaakkusutatsinnik- asasatsinnik.

Pingaartittariaqarparput meeqqat, inuusuttuaqallu atuilinnginnissaat. Atuisoqartillugumi tuniniaasut tuniniaasinnaasuassapput, atuisoqanngippammi kikkunnut tuniniaassagamik.

Nuna tamakkerlugu iliuusissatut pilersaarummi makku ilaatinneqassasut Inuit Ataqatigiit siunnersuutigissavagut :

- Naartuunermiit iliuuseqarnermik suliniut nukittorsarneqassasut, naartusut katsorsarneqartussat amerlisinneritigut
- Meeqqeriviit saaffissatik ilisimassagaat, meeqqat angajoqqaavi ikiaroonartumik ajornartorsiortut malugigunikkit
- Atuarfinni angajoqqaat peqatigalugit qaammarsaaneq ingerlanneqassasoq
- Ilinniarfiit tamarmik politikkeqassasut, pisariaqartitsisunik kaammattuinermik
- Peqatigiiffiit tamaasa saaffigineqarnerisigut, akuersaarinneginermik ilaasortaminnut piunasaqartunik
- Suliffeqarfiit tamarmik ikiaroonartumut akiuiniarnermut politikkeqassasut aamma namminersortut kaammattorneqassut
- Katsorsartinnerit akeqanngitsut, katsorsaariaatsillu assigiinngitsut
- Peqqinnissaqarfimmut saaffiginnissinnaaneq ikiaroonartumik pinngitsuuisinnaalersimalluni.
- Inuunerissarfinni, suliamik kivitseqataaneq
- Kommunit saaffissaq ataaseq, ingerlannartumik suliamik tiguisoq aamma nunaqarfinni.
- Inuit tamarmik ikiaroorfiunngitsumi orniguffissaqartinneri, tapersersoqatigiiffimmik
- Akileraartarnikkut immikoortorta, politiiq suleqatilik.
- Politiit immikkut suliniuteqartut

Neriuppugut partiit allat ilassuteqarsinnaasut.

Tusaasinnaavarsi innersuussagut Namminersorlutik Oqartussat, kommunit, politii, inuiaqatigiillu tamarmik suleqatigiittariaqarnerannik kinguneqassasoq. suleqatigiittariaqarnerannik malitseqartussaavoq.

Naalakkersuisut itigartitsinerminnut tunngavigaat Inuuneritta II-mi immikkut ittumik hash sammineqarmat. Inuuneritta II malissallugu akornutsissaqanngilaq, annertusarneqarsinnaavoq. Politikikkut sammininneq annerusinnaaqaq, pimoorunneqarnerusinnaallunilu. Siunnersuullu Inuuneritta II- nangillugu Nuna tamakkerlugu iliuusissamik, kommunit nunaqarfiillu, politii, peqatigiiffiit, timersoqatigiiffiit, innuttaasut minnerunngitsumik suliassaavoq. Periutsinik atukkatsinnik allannguinermik taaneqarsinnaasoq, nukittorsaasussarli.

Periuseq ullumikkut ilisarimasarput allanngortariaqartorlu aana: "Ukuuku suliassaat uagut susassarinnigilarput", taannarpiaq peqqutaamat pitsaanagerusumik angusaqarsinnaanerigaluamik kinguarsaasoq.

Naggataatigut inuiaqatigiit tamaasa kaammattussavagut: Ilisimavarput meerartatta toqqissisimasumik perornissaat qanoq pingaaruteqartigisoq. Ilisimavarput meeqqap qarasaa suli inerinneqanngitsoq qanoq sunnerneqarsinnaatigisoq. Ilisimavarput angajoqqaatut ileqqugut, nanginneqartartut.

Meerartagut perortitsigit, nuannaartut, inersimasunik tatigisassallit, naatsorsuuteqarsinnaasut, timimikkut tarnikkut anersaakkullu annerpaaffissaannik sapinngisamik inersimasuniit pissarsisimasut. Taava inersimasunngussammata, inuunerup tamaviaarnartuusinnaasup akiugassaannut akiuussinnaasut, inersimasunngortut ikiaroonartumik inuunerminni pisariaqartitsinatik.